

Móricz Zsigmond

(Tiszacsécse, 1879. július 2-Budapest, 1942. szeptember 4.)

Nyolc éves korában Móricz elkerült szülőföldjéről, s csak népköltészeti gyűjtőútjai idején járt először újra a szűkebb hazában. 1904 és 1906 között öt alkalommal fordult meg Szatmárban a Kisfaludy Társaság megbízásából. Ezeknek az utaknak a legfőbb jelentősége, hogy az írónak felnőtt fejjel, de még igazi kibontakozása előtt nyílt alkalma alaposabb körültekintésre szülőföldjén. Gyűjtőútjai során hatalmas anyagot jegyzett fel, de fontosabb volt ennél az a gazdag életismeret, amelyet innen vitt magával. A vidék szinte valamennyi településén járt ekkoriban, de különösen azok a látogatásai voltak jelentősek, ahol hosszabb ideig tartózkodott. Ezek közé tartozott mindenekelőtt Milota.

Milotán több alkalommal is huzamosabb ideig vendégeskedett Sipos József református lelkész házában. Az ott szerzett benyomásokat később íróként hasznosította. Az Árvalányok és a Fáklya című regények cselekményének egy része milotai eredetű, s a Galamb papné modelljeként a Móricz-irodalom Sipos Józsefné Szeles Erzsébetet tartja számon.

Az író később is igyekezett tartani a kapcsolatot Siposékkal. Új könyveit mindig megküldte a családnak Milotára, illetve a tiszteletes úr új állomáshelyére. Túristvándiba is. Amikor 1929-ben, 50. születésnapján Tiszacsécse nagyszabású ünnepség keretében díszpolgári címet adományozott az írónak, Móricz természetesen Siposékat is meghívta, sőt azt szerette volna, ha az ünnepség egyházi részében a tiszteletes úr is közreműködik. Sipos József azonban úgy látszik, valamiért neheztelt Móriczra visszautasította a meghívást, nem vett részt az ünnepségen.

Sipos József (1867-1949) különben maga is írogatott. Elsősorban egyháztörténettel foglalkozott, Kiss Kálmán és F. Varga Lajos munkásságának folytatója volt. Főműve A szatmári egyházmegye 40 éves története, amely 1941-ben jelent meg két kötetben.

Lásd még: Tiszacsécse, Túristvándi, Szakoly, Milota, Ökörítőfülpös, Laskod, Nyíregyháza, Tiszatelek, Szabolcs, Nyíregyháza

Irodalom:

Móricz Zsigmond levelei I II. Sajtó alá rendezte: Csanak Dóra. Bp. 1963.

Margócsy József: A Szamosköz irodalmi emlékei. In. Szamosközi tanulmányok. Fehérgyarmat, 1988.

/Katona Béla: Szabolcs-Szatmár-Bereg irodalmi topográfiája, II. Ajaktól Zsurkig Nyíregyháza : Jósa Múz. 1996./